

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Elinympäristöjen tilan edistäminen – ELITE Uuden ajan kynnyksellä?

Luonnonsuojelujohtaja Ilkka Heikkinen
LYMO/LUMO
ELITE seminaari 24.3.2015, Helsinki

Alenevan tuotoksen laki

- Luonnon monimuotoisuus heikentyy edelleen maailmassa, Euroopassa ja Suomessa
- Luonnonsuojelualueverkoston kehitys on ollut maailmanlaajuinen menestys, Suomella ei ole hävettävää, mutta alueiden tiukka suojele ei yksin riitä
- Luonnonsuojelualueiksi valikoituvat luonnontilaisimmat, uhanalaisimmat ja joskus harvinaiset, maisemallisesti arvokkaat tai kulttuurisesti merkittävät helmet
- Valtion mailla suojele on ollut poliittisesti helpompaa
- Tiukka suojele on kallis, joustamaton ja jyrkkä toimenpide – sen pitäisi olla viimeinen perälauta, kun mikään muu ei auta
- Se ei ole ratkaisu kaikkiin ongelmiin

Elinympäristöjen tilan edistämisen tarve

- Olennainen merkitys sillä, mitä tapahtuu talousalueilla so. Noin 85-90 % maa-alueiden alasta
- Luonnonarvojen huomioonottamisessa talouskäytössä olevilla alueilla on edistytty vrt. metsälaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, vesilaki, maa-aineslaki, kaivoslaki –
- näidenkin henkenä on kuitenkin aluesuojelu – ”sivuun laittaminen”
- Ihmisen voimakkaasti muuttamien elinympäristöjen tilan aktiivinen edistäminen on saanut pontta etenkin luonnonsuojelualueiden ennallistamisesta saaduista kokemuksista
- Ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyvät tarpeet edistää hiilen sidontaa ovat myös taustalla

Jotta konsti toimisi...

- ELITE -tarkastelun kohteina ovat suuret pinta-alat ja taloudelliset arvot
- Toimenpiteiden oikea kohdentuminen, kustannustehokkuus ja vaikuttavuus vaikuttavat olennaisesti päätöksenteon edellytyksiin niin yksityisen sektorin kuin julkisen vallankin kannalta – luonnontieteellisen perustan pitää olla luja
- Kysymys on pitkän tähtäimen politiikkalinjauksista, laajaa yhteisymmärrystä yhteiskunnassa tarvitaan
- Pitää löytyä taloudellista hyötyä ja hyötyjiä
- Markkinamekanismit, kannustimet, taakanjako, luonnonarvopankki... ...paljon yhteiskuntapoliittista mietittävää

CBD:n ja EU:n tavoitteet – sama suunta, mutta myös eroavaisuuksia

- CBD, X/2, Target 15:
- By 2020, ecosystem resilience and the contribution of biodiversity to carbon stocks has been enhanced, through conservation and restoration, including restoration of at least 15 per cent of degraded ecosystems, thereby contributing to climate change mitigation and adaptation and to combating desertification.
- UNEP/CBD/COP/10/INF/12/Rev.1 FURTHER INFORMATION RELATED TO THE TECHNICAL RATIONALE FOR THE AICHI BIODIVERSITY TARGETS, INCLUDING POTENTIAL INDICATORS AND MILESTONES
- EU Biodiversiteettistrategia:
- Ekosysteemejä ja niiden tarjoamia palveluja ylläpidetään ja niitä parannetaan luomalla vihreää infrastruktuuria ja ennallistamalla ainakin 15 prosenttia huonontuneista ekosysteemeistä vuoteen 2020 mennessä.

Suomen tavoitteet

Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön strategia

- Tavoite 15. Ekosysteemien sieto- ja palautumiskykyä ja monimuotoisen luonnon merkitystä hiilivarastona on parannettu suojelutoimin ja ennallistamalla.
- Suomi *osallistuu* heikentyneiden ekosysteemien ennallistamisen *maailmanlaajuisen*, vähintään 15 prosentin pinta-alaosuuden tavoitteen saavuttamiseen *edistään samalla ilmastonmuutoksen torjuntaa ja ilmastonmuutokseen sopeutumista*.
- *Bioenergian käytön lisäämisen vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen sekä metsien ravinne- ja hiilitaseeseen selvitetty ja ohjeistus monimuotoisuuden turvaamiseksi on laadittu.*
- *Kaupunkiluonnon monimuotoisuutta lisätään sekä suojelutoimin että monimuotoisuutta lisäävillä rakenteilla ja hoitotoimilla.*

EU:n ja Suomen biodiversiteettistrategiat välitarkastelussa

- Kuluvan kevään aikana EU:n komissio julkistaa biodiversiteettistrategian väliarvioinnin
- Ennakkotietona on, että tavoitteen 2 osalta edistys on ollut vähäistä
- Suomi kuuluu niihin harvoihin jäsenmaihiin, jotka ovat tarttuneet elinympäristöjen tilan edistämiseen
- Suomella voisi nyt olla hyvä mahdollisuus asettua aiheessa johtoasemaan, sitä suorastaan tarjotaan.

- Myös Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestäväen käytön strategian väliarviointi tehdään vuoden 2015 aikana
- Strategian toteutumisesta raportoidaan valtioneuvostolle syksyllä
- Tässä yhteydessä myös ELITE -työn pohjustamia kehittämismahdollisuuksia voidaan nostaa poliittiseen keskusteluun

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kiitos!
